

עמותת אדם צומח - לקידום הגינון הטיפולי בישראל (ע"ר)

כמו אשל חסון בעיתות סערה

אביגיל מרקמן, מטפלת באמצעות גינון

נושא הצגת המקרה הוא תהליך בניית החוסן האישי והחברתי, באמצעות גינון טיפולי, אצל קבוצת ותיקי אחד הישובים ב'עוטף עזה'. ישוב, הנמצא כבר שנים תחת איום בטחוני מתמשך. תוארה בו קבוצה של 12 משתתפים בני 70 – 80 ומעלה, עימה אני נפגשת 4 שנים. בשנים אלה, עברו את מבצע 'עמוד ענן' ומבצע 'צוק איתן' כולל פינוי מהבית ומהישוב. במפגשים נוצר נרטיב משותף ומחזק בין העבר להווה: בין מפעל החיים הציוני שלהם, עם הקמת הישוב תוך מאבק בקשיים גדולים ותחת איום בטחוני ממשי – לבין ההווה, בו עליהם להתמודד שוב עם האיום הביטחוני ואי-הודאות ולגייס את הכוחות והחוסן המצויים בקרבם. כוחה של הקבוצה נבנה סביב החיבור לשתילה וגידול צמחים ולמחזוריות העונות, החגים ומעגל החיים, עם קשר בין-אישי רב משמעות ביני לבין המשתתפים ובינם לבין עצמם. בהרצאה נתתי כמה דוגמאות מתוך המפגשים, להמחשת החוויות והתהליכים שנוצרו בהם ומהווים חיזוק לבניית החוסן. דימוי האשל החסון נולד אצלי מתוך סיפוריהם על העץ המשמעותי ביותר עבורם בתקופת הקמת הישוב. ספרתי גם על אחד ממפגשי ט"ו בשבט, בו שבו והזכירו את האשל. הבאתי דברים מתוך המפגש שנושאו "דברים המחממים את הלב", שאפשר הרבה אמירות אישיות. כמו-כן, ספרתי על מפגשים סביב חנוכה, סביב השיבה הביתה מהפינוי - בו ספרו מה עבר עליהם ומה חיזק ועזר - וסביב חג ראש השנה, שהובילו בישוב בכוחות עצמם, אחרי מלחמת 'צוק איתן'.

את הצגת המקרה סיכמתי כך: אני נמצאת עם קבוצה זו במסע מתמשך, בו העבר הרחוק והקמת הישוב החדש בנגב נקשרים להווה בחוט חזק של היסטוריה משותפת. מפגשינו מאפשרים לחברי הקבוצה לחזור ולספר לעצמם את הנרטיב המשותף ובונים את החוסן. הקבוצה המגובשת שנוצרה בדרך זו אפשרה לחבריה להתארגן, למרות גילם ול'הרים' את חג ראש השנה כדי להמשיך את המסורת עליה גאווותם. להמשכיות של המפגשים 4 שנים יש משקל ומשמעות חזקה בתקופת הזקנה: יש על מי לסמוך. יש חיבור נמשך לעונות, לחגים, לאירועים קשים ואירועים טובים. דרך הטיפול בגינון, העיסוק בחגים מחזק את הקשר למעגל החיים: אחרי החורף והסערה שוב יבוא האביב. נוצרים חיבורים לכושר ההישרדות ויש גם לגיטימציה לנוסטלגיה ואף לעצב על מה שנתר בעבר. **עבודתי נושאת אופי של טיפול מתוכנן:** המפגשים אינם ספונטניים. הפעילויות מאורגנות מראש עם המחשה, עשייה ומקום רב לחוויה משמעותית משותפת: מביאה נושאים שמדברים אלי וגם קשובה כל העת לרצונות החברים. אני בעמדה של עדה מבחון, שגם משפיעה ומושפעת. עסוקה בתוכן וגם בתהליך. בודקת את התהליכים עם הקבוצה, שחבריה הם אנשים

אינטליגנטים ובעלי יכולת, אשר קולטים את הערך המטפורי של הדברים ומשתתפים פעולה ביניהם. כך גם נוצר אצלם החיבור למשאבים המצויים בתוכם.

אני מקבלת הדרכה קבועה, שהיא בעלת חשיבות גדולה לעיבוד הרגשות, הרשמים והשאלות שעולים אצלי. זוהי זכות אמיתית לקחת חלק בפעילות של מרכז חוסן באשכול ולתרום בדרכי, באמצעות הגינון הטיפולי, לחיזוקן של קבוצות אנשים היקרים לליבי.

אביגיל מרקמן, כנס שנתי 18 של עמותת אדם צומח

